

Cent anys de la Grossa a Ripoll

El sorteig de la loteria de Nadal del 1914 va deixar 6 milions de pessetes a Ripoll | La sort es va repartir per tota la comarca i més enllà | El responsable d'un bar de Sant Joan de les Abadesses va vendre enguany en una setmana els 1.500 dècims del mateix número

Passaven pocs minuts de dos quarts de dotze del migdia del 22 de desembre de 1914 quan a Madrid va sortir el 50.047 com a la Grossa de Nadal. El número -premiat amb sis milions de pessetes de l'època- s'havia venut íntegrament a Ripoll on la notícia no va arribar fins al cap d'unes hores. La sort es va repartir per tota la comarca -i més enllà- en la primera de les dues úniques vegades que aquest premi ha caigut a la demarcació de Girona. Cent anys després el número ha «volat» íntegrament a Sant Joan de les Abadesses on el responsable d'un bar el va comprar sencer i el va vendre en tan sols sis dies.

La Grossa del 1914 va ser [una de les notícies més destacades del *Diario de Gerona de Avisos y Noticias*](#). L'edició del 23 de desembre -conjuntament amb la de *La Vanguardia*- van publicar que el 50.047 s'havia venut íntegrament a l'administració de Dositeo Rozas, malgrat que part dels dècims els havia acabat repartint -en forma de participacions- el revenedor ambulat Jaime Gurt. Curiosament, ni un ni altre se'n van quedar cap malgrat que, com passa encara ara, van ser els protagonistes d'una celebració que va començar tan bon punt va transcendir la notícia. «*La gente se echó enseguida a la calle, ávida de conocer a quenes había favorecido la fortuna*», explica el *Diario de Gerona* de l'endemà. D'imatges aquest mitjà només n'ha aconseguit una, és de Foto Mauri, i es va publicar en el marc del butlletí del Cercle Filatèlic, número 35, de novembre de 1994.

Les anècdotes que recullen els dos mitjans són diverses i amb un nombre de noms i dades personals dels afortunats. Daniel Masdeu va repartir diverses participacions entre «senyoretetes» de Ripoll, una serventa va tirar la sopa i els plats a terra en saber que li havia tocat, un jove de nom Juan Guitart tenia quatre fraccions i en va cedir la meitat a la seva parella en el darrer ball de diumenge repartint-se 12.000 pessetes per cap. Com a exemple del tòpic de «tapar forats» destaca el cas de l'obrer Alejandro Saéz que treballava a les obres del tren de Puigcerdà i que, en quedar sense feina, va anar a buscar-ne a Ripoll i es va acabar enduent un premi de 6.000 pessetes. De fet, les cròniques assenyalen -en un gran paral·lelisme amb l'actualitat- que bona part dels afortunats eren treballadors que «*pasaban grandes apuros*» a causa de la crisi fabril de l'època. Dos regidors del consistori, José Roig i Nicolás Comes, també van sucra.

El desembre de 1914 va nevar a Ripoll i també va caure la Grossa. Foto: Arxiu Comarcal del Ripollès. Fons Municipal de Ripoll. Àlbum 63 / Pàgina 78 / Número 1

Premis arreu de la comarca i més enllà

Malgrat que Ripoll va ser el gran focus del repartiment de premis -«*Es inútil tratar de pintar el entusiasmo que reina allí pues es rara la familia que no lleva alguna participación en el número premiado con el gordo*», [va publicar El Restaurador de Tortosa](#)-, la sort es va repartir arreu de la comarca i més enllà. Almenys dos dècims van anar a parar a Camprodon, un altre a la Poble de Lillet -l'havia comprat el responsable d'un hostal- i un altre a Campdevàrol, repartit entre Pelegrín Fosas, Pedro Palau i José Conill. Valentín Orriols, de Planoles, també en va adquirir un a mitges amb un altre veí i quan va rebre la notícia «*se desmayó tardando más de media hora en recobrar el sentido*». A Ribes de Freser van arribar-hi 100 participacions d'una pesseta, també hi ha constància de veïns de Sant Pau, Setcases i Sant Joan que es van endur algun pessic mentre que entre Montesquiú i Sant Quirze es van repartir un centenar de participacions d'una pesseta. Destaca el cas de Feliu Sayós, auxiliar de la secretari de l'Ajuntament de Sant Quirze, que es va endur 12.000 pessetes.

El *Diario de Gerona* també explica que la sort va viatjar fins a Cassà de la Selva ja que diversos músics de la Principal van comprar loteria aprofitant la Festa Major. A Barcelona també hi va arribar una participació de 25 pessetes «*al agente de vigilancia señor Ulton, pariente del jefe de los reformistas don Melquiades Avarez, el cual, a su vez, dio participaciones por valor de diez pesetas, a dos amigos suyos*», [publicava La Vanguardia](#). Curiosament, -exercint aleshores de diari local- es lamentava: «*Mala suerte hemos tenido los barceloneses. Porque como ocurrió el año pagado, y el anterior y todos los demás, cada uno de nosotros esperaba que el gordo se colara de rondón por las puertas de su casa para sacarle de apuros y aun para dejarle algo sobrante. Y lo único verdaderamente sobrante ha sido el chasco que hemos tenido el gusto gravísimo de padecer*».

Núm. 50.047--Ripoll
Segundo premio: 3.000.000 ptas. --Núm. **38.502**. --Madrid
Tercer premio: 2.000.000 ptas. --Núm. **23.979**. --Madrid
Cuarto premio: 1.000.000 ptas. --Núm. **44.409**. --Barcelona
Quinto premio: 500.000 ptas. --Núm. **3.688**. --Zaragoza
Sexto premio: 250.000 ptas. --Núm. **26.561**. --Madrid

Premiados con 100.000 pesetas: 36.636. --48.512 y 8.952.
Premiados con 90.000 pesetas: 36.636. --48.778 y 14.364.
Premiados con 80.000 pesetas: 49.614. --47.692 y 2.126.
Premiados con 70.000 pesetas: 35.418. --49.761 y 3.531.
Premiados con 60.000 pesetas: 5.808. --32.613 y 32.755.
Premiados con 50.000 pesetas: 11.254. --37.411 y 37.135.
Premiados con 40.000 pesetas: 49.731. --29.246 y 31.858.
Premiados con 25.000 pesetas: 36.049. --33.727. --29.097. --30.339. --48.311. --43.487.
--43.101. --33.246. --26.785. --23.597. --48.395. --33.366. --16.351. --39.672. --50.536.
23.980. --28.142. --2.593. --22.963. --33.456. --49.364. --3.089. --4.088 y 3.593.

El sorteo ha sido presenciado por numerosos espectadores. Para alcanzar el puesto los golfos formaron cola desde anoche resistiendo la nevada que ha caído.

El primer puesto ha cobrado 8 duros.
A las 10 de la mañana empezó el sorteo.
El gordo salió a las 11:40 horas.
El número 48.512, premiado con 100.000 pesetas, fué devuelto ayer al Tesoro por no haberlo querido nadie.
Del segundo premio fueron enviadas varias participaciones a Méjico. Salieron de Madrid el día 8 de manera que no han llegado todavía en poder de sus destinatarios.
Han sido devueltos al tesoro más del cuarenta por ciento de billetes.

EL GORDO EN RIPOLL
A primera hora de la tarde...

El «Diario de Gerona» es va fer ressò de la Grossa de Ripoll.

Un antecedent de l'anunci del 2014

[L'anunci de la Grossa del 2014](#) ha estat dels més comentats els darrers anys. El responsable d'un bar guarda un dècim a un client seu -malgrat que en aquesta ocasió no l'havia pagat- i li entrega una vegada ja ha estat agraciat amb el primer premi. Curiosament, aquesta història també va passar al Ripollès ara fa cent anys. En aquella ocasió, com [ha recordat l'actual Diari de Girona](#), Patllari Ganancias -responsable d'un bar de Camprodon- va adquirir una participació de cinc pessetes amb la intenció de reservar-ne la meitat a un client seu, l'industrial olotí José Puigdemont, «*como otros años había hecho, pero sin que en el presente se lo hubiera notificado a pesar de haberes visto pocos días antes*», [assenyalava el periòdic de l'època en una notícia publicada el 29 de desembre](#). Tanmateix, el senyor Ganancias no es va deixar endur per l'avarícia i li va transmetre, a través d'una carta certificada, que en cobrar les 30.000 pessetes del premi, «*ponía a su disposición las 15.000 pesetas que le pertenecían*».

A Sant Joan de les Abadesses acaparen el 50.047

Si el 50.047 del 1914 va ser venut íntegrament a Ripoll, cent anys després ha passat a Sant Joan de les Abadesses. José Alguacil, responsable del Cafè de l'Abadia, va demanar aquest estiu totes les sèries del número -1.500 dècims- que va esgotar en tan sols sis dies i mig ajudat, en part, pel ressò mediàtic de la iniciativa. De fet, es van adreçar al bar compradors del Gironès, la Garrotxa, l'Empordà i Osona, a banda de persones d'arreu del Ripollès. La iniciativa -que no ha suposat cap benefici per Alguacil ja que els ha venut a preu de «cost»- pretenia homenatjar una santjoanina de classe humil que fa un segle havia baixat caminant fins a Ripoll per comprar unes sabates per les seves filles i amb els diners sobrants va adquirir un dècim del número que va acabar premiat.

José Alguacil, amb el número 50.047 del 2014 Foto: Jordi Remolins